

УДК 347.963

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.5.33>

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Драган О.,
*доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України,
завідуюча кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Київського університету інтелектуальної власності та права,
ORCID: 0000-0002-5696-6360*

Бабайлов О.,
*здобувач кафедри юстиції
КНУ імені Тараса Шевченка
ORCID:0009-0009-3476-0394*

Драган О., Бабайлов О. Особливості діяльності органів прокуратури в умовах воєнного стану: порівняльно-правовий аспект.

Проведений порівняльний аналіз засвідчив, що у більшості держав, незалежно від інституційної моделі прокуратури, у воєнний період її роль істотно посилюється і виходить за межі класичного поділу влади. Досвід інших країн підтверджує обґрунтованість висновку про особливе, нетипове місце прокуратури України в системі державної влади в умовах воєнного стану. Прокуратура стає центральним елементом механізму кримінально-правової відповіді на збройну агресію, поєднуючи функції процесуального керівництва, координації правоохоронних органів та взаємодії з міжнародними судовими інституціями. Наголошується на тому, що прокуратура у сучасних умовах, крім виконання основних своїх функцій, передбачених Конституцією України та спеціальним Законом України «Про прокуратуру» виконує і інші функції, які не були їй притаманні до 24.02.2022 року: традиційні конституційні функції (організація й процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, підтримання публічного обвинувачення, представництво інтересів держави в суді), а також набули нових повноважень, зорієнтованих на специфіку воєнного часу. За результатами аналізу праць вітчизняних вчених автором зроблено висновок, що роль прокуратури в Україні за умов воєнного стану набула комплексного характеру. Сьогодні діяльність прокурорів насамперед спрямована на фіксацію військових кримінальних правопорушень, вони також прокурори приймають активну участь у міжнародному співробітництві, здійснюють координаційну діяльність.

У статті також розглядається зарубіжний досвід організації роботи та повноважень прокуратури під час збройних конфліктів. Проводиться аналіз діяльності органів прокуратури у таких країнах як Франція, Німеччина, Ізраїль. Авторами вказується на те, що наразі відповідно до законодавства в Україні функціонує спеціалізована прокуратура у сфері оборони Офісу Генерального прокурора, яка опікується питаннями додержання законодавства у військовій сфері. За результатами проведеного аналізу робиться висновок, що ефективність діяльності вказаної спеціалізованої прокуратури є важливою для підтримання правопорядку та зміцнення обороноздатності нашої держави.

Ключові слова: прокуратура, воєнний стан, поділ влади, міжнародне кримінальне право, воєнні злочини, публічне обвинувачення, функції прокуратури, міжнародний досвід, координаційна діяльність, спеціалізована прокуратура у сфері оборони.

Dragan O., Babailov O. Features of the activities of the prosecutor's office under martial law: a comparative legal aspect.

A comparative analysis has shown that in most countries, regardless of the institutional model of the prosecutor's office, its role is significantly strengthened during wartime and goes beyond the classic

separation of powers. The experience of other countries confirms the validity of the conclusion about the special, atypical place of the Ukrainian prosecutor's office in the system of state power under martial law. The prosecutor's office becomes a central element of the mechanism of criminal law response to armed aggression, combining the functions of procedural management, coordination of law enforcement agencies, and interaction with international judicial institutions.

It should be noted that, in addition to performing its basic functions as provided for by the Constitution of Ukraine and the special Law of Ukraine "On the Prosecutor's Office," the prosecutor's office currently performs other functions that were not inherent to it prior to February 24, 2022: traditional constitutional functions (organization and procedural management of pre-trial investigations, support of public prosecution, representation of the state's interests in court), as well as new powers focused on the specifics of wartime. Based on the analysis of the works of domestic scholars, the author concludes that the role of the prosecutor's office in Ukraine under martial law has become complex. Today, the activities of prosecutors are primarily aimed at recording military criminal offenses, and they also actively participate in international cooperation and carry out coordination activities.

The article also examines foreign experience in organizing the work and powers of the prosecutor's office during armed conflicts. It analyzes the activities of prosecutorial authorities in countries such as France, Germany, and Israel. The authors point out that, in accordance with Ukrainian law, there is currently a Specialized Prosecutor's Office for Defense within the Office of the Prosecutor General, which deals with issues of compliance with legislation in the military sphere. Based on the results of the analysis, it is concluded that the effectiveness of this specialized prosecutor's office is important for maintaining law and order and strengthening the defense capabilities of our state.

Key words: prosecutor's office, martial law, separation of powers, international criminal law, war crimes, public prosecution, functions of the prosecutor's office, international experience, coordination activities, specialized prosecutor's office in the field of defense.

Постановка проблеми. Відповідно до ст.6 Конституції України, державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову, а органи державної влади зобов'язані діяти виключно в межах повноважень, визначених Конституцією та законами України [1].

У цьому контексті особливу наукову та практичну актуальність набуває питання визначення місця прокуратури в системі державних органів, з огляду на функціонування органів прокуратури України в умовах воєнного стану. Переважна більшість дослідників у галузях теорії держави і права та конституційного права дотримуються ортодоксальної позиції визнання наявності в Україні лише трьох гілок державної влади: законодавчої, виконавчої і судової, спираючись при цьому не стільки на ідеї Ш. Монтеск'є, скільки на ст. 6 Основного закону України. Проте у науковій літературі наявні і інші погляди.

Стан дослідження. Питання щодо ролі і місця, функцій органів прокуратури були предметом досліджень багатьох вітчизняних науковців - В.В. Долежан, М.В. Косюти, М.В. Руденко, В.В. Сухоноса, С.О. Софієва, А.А. Теслицького, О.С. Хімченко, М.К. Якимчука та інших. Разом з тим, суттєві зміни, які відбулися із введенням воєнного стану в Україні, потребують додаткового дослідження.

Метою статті є аналіз ролі та місця, діяльності органів прокуратури України в умовах воєнного стану, проведення порівняльно-правового аналізу діяльності зарубіжних прокуратур.

Виклад основного матеріалу. У вітчизняній правовій науці переважає погляд, відповідно до якого в Україні існують три класичні гілки державної влади, що прямо впливає зі змісту ст. 6 Конституції України. Водночас низка науковців обґрунтовує інший підхід до тлумачення принципу поділу влади. Так, вітчизняний вчений Ю. Шемшученко зазначав, що принцип поділу влади не зводиться виключно до трьох гілок, а в багатьох зарубіжних Конституціях відсутній формальний перелік влад [12]. Аналогічну позицію висловлював і В. Тацій, наголошуючи на умовності класичної триединої моделі [12].

В Україні конституційна модель поділу влади на законодавчу, виконавчу, судову закріплено в ст. 6 Конституції [1]. Проте, серед науковців триває дискусія щодо того чи можна розглядати прокуратуру як гілку влади саму по собі або як спеціальний незалежний інститут у системі правосуддя.

Необхідно наголосити, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади у класичному розумінні функціонують у всіх демократичних державах, незалежно від форми правління. Вод-

ночас прокуратура в багатьох країнах світу історично сформувалася як інституція зі спеціальним правовим статусом, що не завжди піддається однозначній класифікації. До проведення конституційної реформи у 2016 році в Україні прокуратура була визначена як самостійний інститут, який не належав до жодної з гілок державної влади (ст.ст. 121–123 Конституції України в попередній редакції) [1].

У проміжному висновку Венеціанської комісії від 24 липня 2015 року № 803/2015 підтримано ідею реформування прокуратури та включення її до сфери правосуддя з одночасним обмеженням функцій. Комісія наголосила на необхідності збереження незалежності прокуратури, чіткого розмежування її повноважень і дотримання принципів субсидіарності та рівності сторін у судовому процесі. Результатом стало внесення змін до Конституції України Законом № 1401-VIII від 2 червня 2016 року, відповідно до яких з Основного Закону було виключено розділ VII «Прокуратура», а положення про прокуратуру включено до розділу «Правосуддя» у ст. 131-1 Конституції України, що означало віднесення прокуратури до судової гілки влади [1].

Попри конституційні зміни, у науковій доктрині обґрунтовується теза про неможливість повного включення прокуратури до судової влади. Це пояснюється особливостями її організації та функціонування, зокрема чіткою вертикаллю підпорядкування та централізованим управлінням. Відповідно до Закону України «Про прокуратуру» Генеральний прокурор визначає систему, структуру органів прокуратури, здійснює організацію і координацію її діяльності, що не властиво судовій владі як незалежній і децентралізованій системі.

Низка науковців О. Михайленко, В. Ковальський, М. Потебенко, Ю. Полянський розглядають прокуратуру як самостійний або автономний державний інститут, який здійснює специфічний правоохоронний і регулятивний вплив, не виконуючи при цьому законодавчих, адміністративних чи судових функцій [11].

Поділяємо позицію В. Тація, який зазначає, що прокуратура є органом, який «не вкладається у вузькі рамки жодної з трьох традиційних гілок влади» через характер її повноважень та вертикальну структуру [9]. В.В. Логоша вважає, що прокуратура є самостійним механізмом у державному правлінні і має специфічний статус «надзвичайно важливої державно-правової інституції» через поєднання процесуальних, наглядових та координаційних функцій [10]. У більшості зарубіжних держав, незалежно від існуючих в них інституційної моделі прокуратури, її роль у воєнний період істотно посилюється і виходить за межі класичного поділу влади. Досвід цих країн свідчить про особливе, нетипове місце прокуратури в системі державної влади в умовах воєнного стану.

Щодо функцій, основних видів діяльності прокуратури під час воєнного стану, то відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та Кримінального процесуального кодексу України, прокуратура здійснює координацію діяльності органів досудового розслідування в умовах надзвичайного правового режиму, забезпечуючи єдність кримінальної політики держави у сфері протидії воєнним кримінальним правопорушенням [12]. Саме прокурори визначають напрями досудового розслідування щодо подій, пов'язаних із воєнними кримінальними правопорушеннями; організовують документування злочинів проти людяності, порушень міжнародного гуманітарного права, що вчиняються під час бойових дій; здійснюють координацію діяльності слідчих підрозділів, Національної поліції, СБУ, ДБР та інших суб'єктів досудового розслідування тощо. По суті, в умовах воєнного стану прокурори стали державними координаторами діяльності правоохоронних та судових органів. С. Грицаєнко звертає увагу на те, що «ознайомлення із досвідом організації та діяльності прокуратури в умовах бойових дій дозволяє глибше усвідомити суть проблемних питань реформування органів прокуратури та їх ролі в системі національної безпеки» [11].

Поряд із діяльністю, спрямованою на документування воєнних злочинів та підтримання публічного обвинувачення в умовах збройної агресії, у світі існують інші моделі залучення органів обвинувачення до протидії злочинам, що вчиняються під час війни або надзвичайних ситуацій. Попри відмінності у правових традиціях, одним із загальних елементів у всіх країнах є участь прокурорів або спеціальних обвинувачів у притягненні до відповідальності осіб за порушення норм міжнародного гуманітарного права [13]. Порівняльний аналіз зарубіжного досвіду свідчить, що в умовах воєнного стану або збройного конфлікту роль органів прокуратури (чи аналогічних органів кримінального переслідування) істотно посилюється незалежно від їх формальної належності до тієї чи іншої гілки державної влади. У більшості демократичних держав прокурори виконують не лише класичну функцію підтримання обвинувачення, а й відіграють ключову роль

у розслідуванні воєнних злочинів, координації діяльності правоохоронних органів та забезпеченні дотримання норм міжнародного гуманітарного права [13]. Зокрема, у країнах Європейського Союзу - Німеччина та Франція прокуратура наділена повноваженнями здійснювати кримінальне переслідування за воєнні кримінальні правопорушення на підставі принципу універсальної юрисдикції, що дозволяє розслідувати такі злочини незалежно від місця їх вчинення та громадянства винних осіб. У США відповідні функції здійснюються в межах виконавчої влади через Міністерство юстиції та спеціальні прокурорські підрозділи, що підкреслює варіативність інституційних моделей прокуратури у воєнний час. Особливе місце займає діяльність Прокурора Міжнародного кримінального суду, який уособлює наднаціональну модель прокурорської діяльності, спрямовану на притягнення до відповідальності осіб за найтяжчі міжнародні злочини. Ця модель доповнює національні системи правосуддя та слугує орієнтиром для держав, що перебувають у стані збройного конфлікту [12].

У порівняльному вимірі діяльність прокуратури України в умовах воєнного стану поєднує риси кількох моделей одночасно: національного кримінального переслідування, координаційного центру для органів досудового розслідування та елементу міжнародного механізму відповідальності за воєнні злочини. Це підтверджує, що в умовах війни прокуратура набуває таких функцій, що виходить за межі класичної доктрини поділу влади [14].

Окремого аналізу потребує діяльність Офісу Прокурора Міжнародного кримінального суду, який здійснює незалежне розслідування та підтримує обвинувачення щодо воєнних злочинів, злочинів проти людяності та геноциду. Приклад України є показовим, оскільки українська прокуратура активно співпрацює з МКС, передаючи матеріали кримінальних проваджень та сприяючи міжнародному переслідуванню винних осіб. Це ще раз підкреслює транскордонний характер прокурорської діяльності в умовах війни [15]. Звертаючись до зарубіжного досвіду можемо зазначити, що у Федеративній Республіці Німеччина прокуратура має статус федерального органу, що здійснює переслідування за міжнародні злочини, зокрема воєнні злочини, на підставі Кодексу міжнародного кримінального права

Як зазначається в доктрині міжнародного кримінального права, прокурор у воєнний період виконує не лише функцію кримінального переслідування, а й роль гаранта дотримання міжнародних стандартів прав людини [4]. Як зауважують Г. Верле і Ф. Ессбергер, «універсальна юрисдикція дозволяє національному прокуророві проводити розслідування і переслідування навіть у разі, коли злочини вчинені за межами національної території» [5]. Така модель має певні переваги і може бути використана в Україні, оскільки, по-перше, вона демонструє, що національні прокурори можуть виконувати функції міжнародного кримінального правосуддя; по-друге, вона підкреслює, що роль прокурора під час воєнних конфліктів не обмежується внутрішніми межами.

У Франції прокуратура є частиною судової системи і також відіграє важливу роль у кримінальному переслідуванні злочинів, у тому числі і тих, що пов'язані з порушенням міжнародного гуманітарного права. Французькі прокурори в кримінальних провадженнях, що стосуються злочинів проти людяності, виконують функцію «гаранта неперервності дії міжнародних правових зобов'язань» [6].

В Ізраїлі функціонує розвинута та інституційно автономна система військової прокуратури, яка охоплює не лише кримінальне переслідування військовослужбовців, а й попередню правову оцінку військових операцій, консультативний супровід командування. Центральну роль у цій системі відіграє Військова прокуратура Армії оборони Ізраїлю (Military Advocate General's Corps), яка поєднує функції кримінальної юстиції, правового радника та механізму внутрішньої відповідальності. Вагомий теоретичний і практичний внесок у обґрунтування необхідності такої системи зробив ізраїльський правник-міжнародник, професор Єврейського університету в Єрусалімі, колишній суддя Комітету ООН з прав людини, один із провідних фахівців у сфері міжнародного гуманітарного права, прав людини та судового контролю в умовах збройного конфлікту Давид Кретцмер. Як підкреслює Д. Кретцмер, «ефективна система військової прокуратури є необхідною для легітимізації дій держави під час збройного конфлікту» [7]. Він також наголошує, що відсутність незалежної та професійної військової прокуратури призводить до того, що держава втрачає контроль над нарративом законності власних дій і при цьому зростає ймовірність втручання міжнародних судових і квазісудових органів [16].

Порівняльна характеристика функцій прокуратури під час воєнного стану

Країна / юрисдикція	Статус прокуратури в системі влади	Ключові функції під час війни / надзвичайного стану
Україна	у сфері правосуддя (ст. 131-1 Конституції України)	Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням; документування воєнних злочинів і злочинів проти людяності; підтримання публічного обвинувачення; координація органів досудового розслідування; міжнародна співпраця з МКС
США	Частина виконавчої влади (<i>Department of Justice</i>)	Розслідування воєнних злочинів і злочинів проти національної безпеки; діяльність спеціальних прокурорів; застосування принципу універсальної юрисдикції; переслідування за <i>Military Commissions Act</i>
Франція	Частина судової влади (<i>ministère public при судах</i>)	Проведення у справах про воєнні злочини; спеціалізовані підрозділи з міжнародних злочинів; універсальна юрисдикція щодо геноциду і злочинів проти людяності
Німеччина	Прокуратура у системі правосуддя	Федеральна прокуратура здійснює розслідування воєнних злочинів на підставі Кодексу міжнародного кримінального права (VStGB); активне застосування універсальної юрисдикції
Ізраїль	Частина виконавчої влади з високим рівнем автономії	Правова оцінка дій військових; кримінальне переслідування за порушення МГП; контроль за дотриманням законності в умовах збройного конфлікту
Міжнародний кримінальний суд (МКС)	Незалежний міжнародний орган	Самостійне розслідування і підтримання обвинувачення за воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид незалежно від воєнного стану в державах

На нашу думку, особливо важливим наразі в умовах воєнного стану, є повернення той військової прокуратури, яка існувала в нашій державі до початку проведення реформи органів прокуратури у 2019 році. Підтвердженням цього є публікації у засобах масової інформації, мережі Інтернет щодо порушень прав людини, які допускаються з боку військових. Так, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» від 19 вересня 2019 року № 113-IX передбачав ліквідацію військових прокуратур і, відповідно, посади головного військового прокурора, зменшення штату прокуратури і призупинення діяльності Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів до 1 січня 2021 року. Вказаний закон надав право Генеральному прокурору у разі потреби створювати Спеціалізовані прокуратури на правах структурного підрозділу Офісу Генерального прокурора, обласних чи окружних прокуратур.

Завдяки цьому повноваженню стало можливим створення цивільного аналогу мілітаризованої військової прокуратури. Сьогодні в Офісі Генерального прокурора функціонує Спеціалізована прокуратура у сфері оборони Офісу Генерального прокурора (на правах Департаменту). При цьому раніше військові прокуратури мали по суті подвійне підпорядкування – Генеральному прокурору та Міністру оборони. Військові прокуратури вважалися напіввійськовими органами, а прокурори військових прокуратур мали військові звання. За попередніми підрахунками, у світі понад 40 держав мають військові прокуратури, і ніколи їх не позбувалися. Так, система військових прокуратур з військовим статусом прокурорів існує в США, Великій Британії, Ізраїлі, Італії, Польщі, Румунії, Канаді, Португалії, Іспанії, Болгарії, Греції, Данії, Ірландії, Нідерландах, Швейцарії та інших країнах. Тому, на нашу думку, доцільним є повернення військових прокуратур з військовим статусом прокурорів і в нашу державу.

«Прокурор має більший вплив на життя, свободу та репутацію людини, ніж будь-яка інша посадова особа», – зазначав Р. Джексон [17]. В умовах воєнного стану ця теза набуває особливої актуальності, оскільки обсяг повноважень органів прокуратури істотно розширюється. Як наголошує Ю. Тацій, прокуратура як інститут державної влади покликана забезпечувати реалізацію принципу верховенства права, що зумовлює необхідність поєднання підвищеної ефективності

прокурорської діяльності з дотриманням конституційних гарантій законності навіть за умов надзвичайного правового режиму[18].

Висновки. Класична доктрина поділу гілок влади у сучасних умовах не може відобразити роль прокуратури, тому її діяльність потребує нових теоретичних та нормативних моделей. Зарубіжний досвід демонструє, що органи прокуратури у воєнних умовах виконують функції щодо переслідування міжнародних злочинів та координації міжнародного правосуддя. У міжнародному контексті принцип комплементарності є ключовим для розуміння ролі прокуратури як суб'єкта кримінального переслідування під час воєнних конфліктів. Таким чином, діяльність прокуратури в умовах воєнного стану підтверджує її особливе, нетипове для класичної доктрини поділу влади місце у системі державних органів України. Вона не може бути зведена виключно до елемента судової гілки влади, оскільки поєднує процесуальні, координаційні, правозахисні та міжнародно-комунікаційні функції. Це актуалізує потребу в подальшому теоретичному осмисленні та нормативному уточненні статусу прокуратури як автономного інституту у сфері правосуддя, особливо в умовах тривалого воєнного стану.

З урахуванням дії в Україні упродовж тривалого терміну особливого правового режиму прокуратура повинна не лише координувати діяльність національних органів, але й активно взаємодіяти з міжнародними інституціями. На нашу думку, саме така інтегрована міжнародно-національна модель, коли прокуратура працює на стику національного кримінального права та міжнародного кримінального права і прокурор є учасником міжнародного кримінального правосуддя є найбільш ефективною. Порівняльний аналіз міжнародного досвіду підтверджує тенденцію до розширення повноважень прокуратури під час війни чи надзвичайного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
3. Montesquieu C.L. *The Spirit of the Laws*. Cambridge Univ. Press, 1989 (перв. 1748). URL: <https://assets.cambridge.org/97805213/69749/frontmatter/9780521369749frontmatter.pdf>.
4. Cryer R., Friman H., Robinson D., Wilmschurst E. *An Introduction to International Criminal Law and Procedure*. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 2019. 664 p. URL: https://assets.cambridge.org/97811087/41613/frontmatter/9781108741613_frontmatter.pdfhttps://assets.cambridge.org/97811087/41613/frontmatter/9781108741613_frontmatter.pdf
5. Werle G., Jessberger F. *Principles of International Criminal Law*. Oxford: Oxford Univ. Press, 2020. URL: <https://scispace.com/pdf/principles-of-international-criminal-law-1pvqhejjgt.pdf>.
6. Schabas W. *An Introduction to the International Criminal Court*. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 2020. С. 87-90. URL: <https://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam033/00069751.pdf>.
7. Kretzmer D. Targeted Killing of Suspected Terrorists: Extra-Judicial Executions or Legitimate Means of Defence? *European Journal of International Law*, 2001. С. 45–50. URL: <https://www.ejil.org/article.php?article=292&issue=15>.
8. Office of the Prosecutor of the International Criminal Court. *Annual Reports. 2022–2024*. URL: <https://www.icc-cpi.int/prosecutor>.
9. Таций В.Я. Прокуратура та органи правопорядку в системі правоохоронних органів. *Вісник прокуратури*. 2013. № 3. С. 3–15. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/3939/1/Tatsiy_3.pdf.
10. Логоша В.В. Місце прокуратури в системі органів державної влади. *Форум права*. 2011. № 3. С. 478–485. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fe6fde39-8daf-4583-9461-a782efcbfa07/content>.
11. Грицаєнко Л.Р. *Прокуратура в країнах Європи: навч. посіб.* К.: Бінова-тор, 2006. 130 с.
12. Драган О.В. Реалізація функцій органів прокуратури України в період дії воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. № 89(4). DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.4.3>. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/07/89-part-4.pdf>.
13. Софієв С.О., Теслицький А.А. *Особливості діяльності органів прокуратури України в умовах воєнного стану: розширення повноважень у кримінальному провадженні*. Ірпінський

- юридичний часопис. 2024. № 2(15). DOI: [https://doi.org/10.33244/2617-4154-2\(15\)-2024-268-276](https://doi.org/10.33244/2617-4154-2(15)-2024-268-276).
14. Хімченко О.С. *Провідна роль прокуратури у забезпеченні законності у кримінальному провадженні в період дії воєнного стану в Україні*. Одеса, 2023. URL: <https://hdl.handle.net/11300/26730>.
 15. Волочій С.О. *Окремі аспекти діяльності прокуратури під час дії воєнного стану в Україні: Матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 16 березня 2023 року)*. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/13154/1/13.pdf>.
 16. Kretzmer D. The advisory opinion: the light treatment of international humanitarian law. *American Journal of International Law*, 2005, Vol. 99, №1, pp. 88–102. URL: <https://www.jstor.org/stable/3246092>.
 17. Jackson R. H. *The Federal Prosecutor*. *Journal of the American Judicature Society*. 1940. Vol. 24. URL: https://cjcpga.org/wp-content/uploads/2024/03/3-Former-AG-Robert-Jackson_The-Federal-Prosecutor.pdf.
 18. Тацій Ю. П. *Прокуратура в системі державної влади України*. Харків: Право, 2011. С. 239. URL: <https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2025/05.pdf>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 4.02.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.02.2026
Дата публікації: 5.03.2026

© Драган О., Бабайлов О., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0